

Asia: VN/20525/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asia: Hallituksen esitysluonnos laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta (VN/20525/2023.)

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä MaRa) edustaa kattavasti Suomessa toimivaa matkailu- ja ravintola-alaa. MaRa on aiemmin vuonna 2022 antanut työ- ja elinkeinoministeriölle lausunnon jakeluvuorituksen alentamisesta vuodelle 2023. MaRa hämmästelee, miksi työ- ja elinkeinoministeriö ei ole pyytänyt MaRalta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta. Polttoaineen hintaan vaikuttavilla jakeluvuorituspäätöksillä on olennainen vaikutus kotimaan matkailun kustannuksiin. Suurin osa kotimaan matkailusta tehdään omalla autolla.

MaRa toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Kotimarkkinoiden tilanteesta

Kuluttajien luottamus omaan ja Suomen talouteen on inflaation kiihtymisen myötä heikentynyt. Tämä heijastuu palveluyritysten näkymien vaikeutumisena. Palvelualojen sisällä matkailu- ja ravintola-alan yritysten tilannetta hankaloittaa tukkuhintojen nousun jatkuminen hintatasojen yleistä nousua voimakkaampana. Ravintoloiden maksamat tukkuhinnat ovat kohonneet kuluttajahintoja nopeammin. Vuoden 2022 kesäkuusta vuoden 2023 kesäkuuhun inflaatio oli +6,3 prosenttia. Samana aikavälinä ravintoloiden raaka-aineiden tukkuhinnat nousivat 11 prosenttia.

Venäjän Ukrainassa helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota on näkynyt raaka-aineiden, energian ja polttoaineiden kallistumisena.

Vuonna 2020 bensiinin (95 E10) keskihinta on ollut noin 1,42 euroa litralta ja vuonna 2021 1,69 euroa litralta. Vuonna 2022 bensiinin keskihinta on ollut noin 2,14 eurossa litralta. Se olisi ollut sitäkin korkeampi, ellei jakeluvloitetta olisi kesällä 2022 laskettu 12 prosenttiin. Vuonna 2023 (tammi-heinäkuu) litrahinta on ollut noin 1,97 euroa jakeluvloitteen tason ollessa 13,5 prosenttia.

Sama kehitys on ollut dieselissä. Vuonna 2020 keskimääräinen litrahinta dieselissä on ollut noin 1,27 euroa ja vuonna 2021 noin 1,53 euroa. Vuonna 2022 keskimääräinen hinta nousi noin 2,16 euroon ja vuonna 2023 keskimääräinen litrahinta (tammi-heinäkuu) on ollut noin 1,96 euroa (lähde: Autoalan tilastokeskus – Bensiinin ja dieselin hintakehitys

https://www.aut.fi/tilastot/verotus_hintakehitys_ja_liikennemenot/bensiinin_ja_diesel_hintakehitys)

Kallis polttoaineiden hinta vaikuttaa suoraan suomalaisten matkustushalukkuuteen kotimaassa, sillä suomalaiset tekevät esimerkiksi Pohjois-Suomen matkoista noin 90 prosenttia henkilöautolla. Korvaavia vaihtoehtoja henkilöautolle ei käytännössä ole. Polttoaineen korkea hinta tukee kotimaan matkailun sijaan ulkomaan matkailua, koska esimerkiksi viihderisteilyjen ja ulkomaan lentojen polttoaineet ovat arvonlisäveroista vapaita. Tilannetta pahentaa vielä se, että polttoaineveron osuudesta maksetaan arvonlisävero. Synkkiä pilviä kotimaan matkailun ylle tuo se, että hallitus on nostamassa kotimaan majoituspalveluiden, liikenteen ja kulttuuritapahtumien arvonlisäveroja ja jatkaa alkoholijuomien kireää verottamista.

2. Jakeluvloitteen pysyminen 13,5 prosentissa vuonna 2024 on välttämätöntä

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan jakeluvloite pysyy 13,5 prosentissa vuonna 2024. Vuosina 2025–2027 jakeluvloitetta nostetaan maltillisesti asteittain siten, että vuonna 2025 taso on 16,5 prosenttia, vuonna 2026 19,5 prosenttia ja vuonna 2027 22,5 prosenttia. Ns. kehittyneimpien jakeiden lisäveloitetta nostetaan nykyisestä kahdesta prosentista vuonna 2025 kolmeen prosenttiin ja vuonna 2026 neljään prosenttiin.

Mikäli jakeluvloite nousisi voimassa olevan lain nojalla vuoden 2024 osalta 28 prosenttiin, on sen arvioitu vaikuttavan dieselin pumppuhintaa nostavasti 15 senttiä litralta ja bensiinin pumppuhintaa nostavasti noin 20 senttiä litralta. Lisäveloitteen osuus hinnan noususta olisi alle yhden sentin litralta.

Hallitusohjelmakirjaukseen perustuen vuoden 2024 jakeluvuoroitetta alennettaisiin 13,5 prosenttiin. Lisäksi vuoden 2024 lisävuoroitetta alennettaisiin 2 prosenttiyksikköön ja vuoden 2025 lisävuoroitetta alennettaisiin 3 prosenttiyksikköön. Ehdotetuilla muutoksilla pyritään hillitsemään liikennepolttoaineiden hinnannousua.

MaRa pitää jakeluvuoroituksen pitämistä 13,5 prosentissa vuonna 2024 erittäin tervetulleena ja välttämättömänä.

Kotimarkkinoilla toimivien yritysten kilpailukykyyn ja työllistämismahdollisuuksien edistäminen ja kuluttajien ostovoiman turvaaminen on tärkeää myös päästövähennyksien aikaansaamiseksi. Jos taloudellinen tilanne on heikko, toimijat eivät pysty tekemään päästöjä vähentäviä toimia. Valtion on tärkeää tehdä yritysten ja kuluttajien ahdinkoa helpottavia päätöksiä.

Tulevien vuosien talouden kehitykseen, inflatioon ja polttoaineiden ja energiahintojen kehitykseen liittyy paljon epävarmuustekijöitä. Jakeluvuoroitetta voi vuonna 2025 korottaa 13,5 prosentista enintään maltillisesti ja tilanteen vaatiessa pidättyä korotuksen tekemisestä. Tarkastelu jakeluvuoroituksen tasosta tulee tehdä uudemman kerran syksyllä 2024.

Kunnioittavasti,

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi

toimitusjohtaja

Kai Massa

lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyhtiöitä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, cateringyrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä

Massa Kai
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry